

Tribune

MAAK MEE JOUW
TOEKOMST

DOE MEE, WORD...
KLIMAAT KAMERAAD

Interview met Dirk Van de Poel en Jurgen Masure "Er zijn geen jobs op een dode planeet"

Met de campagne 'Klimaatkameraad' wil het Vlaams ABVV ons economisch systeem van binnenuit veranderen en vergroenen, opdat we ook in de toekomst onze jobs kunnen behouden én blijven leven in een duurzame wereld. Economie en milieu zijn niet elkaars tegenpolen en kunnen best hand in hand gaan, zo geven Dirk Van de Poel (directeur interprofessionele werking van het Vlaams ABVV) en Jurgen Masure (projectmedewerker Sociale Actie) aan. Samen met hun team trekken ze de klimaatrein van het Vlaams ABVV.

Dirk Van de Poel: "De klimaatverandering is een 'hot topic' en met onze campagne 'Klimaatkameraad' willen we laten voelen dat het ook een thema is dat het Vlaams ABVV ter harte gaat. De klimaatverandering is reëel en de manier waarop onze economie werkt draagt daartoe bij. Daarom moeten we onze economie veranderen om die socialer, rechtvaardiger en ook milieu-

vriendelijker te maken. De economie moet ten dienste staan van de mensen en niet omgekeerd."

Hoe moet 'Klimaatkameraad' die verandering tot stand brengen?

Jurgen Masure: "Onze campagne kent vele aspecten. Het is een discussieforum waarbij we kunnen discussiëren over de verhouding tussen economie en milieu en op welke manier we die best kunnen laten samenwerken. Maar we hebben ook heel praktische doelstellingen. We willen onze leden, militanten en afgevaardigden op de werkvloer instrumenten, methodieken, goede voorbeelden, 'tools' aanleveren, waarmee ze hun bedrijf – groot of klein, publiek of privaat – kunnen omvormen tot een meer ecologische speler. Het kan dan gaan over bewust waterverbruik, groene energie, milieuvriendelijk vervoer of isolatie. Er zijn enorm veel mogelijkheden en als vakbond willen we hen daarin stimuleren."

Dirk Van de Poel: "Het probleem is dat ons huidige economisch systeem ook te veel grondstoffen verbruikt. Zo veel zelfs, dat we op termijn ons economisch graf graven. Want er zijn geen jobs op een dode planeet. Willen bedrijven op termijn overleven, willen we onze jobs behouden, dan moeten we op een andere manier gaan produceren. De sleutel daartoe is het hergebruik van grondstoffen – recycleren onder meer. We moeten nagaan hoe we onze economie kunnen aanpassen in functie van het klimaat en duurzaam maken."

Vanwaar het idee om iets te doen rond vakbond en milieu?

Dirk Van de Poel: "Eigenlijk is het niet zo nieuw. Er bestaat al langer een vzw met als naam 'Arbeid & Milieu'. Het is een samenwerkingsverband tussen de Bond Beter Leefmilieu en de drie Vlaamse vakbonden. Daarmee zijn we de oorspronkelijke tweespalt die bestond tussen de zorg voor het

milieu en de strijd voor jobs al een tijdje ontgroeid. Vakbonden denken dus al langer na over hoe we onze economie – en dus jobs – kunnen behouden met respect voor het milieu. De belangen van beide lopen samen en de acute gevolgen van de klimaatverandering versterken dat besef en die nood tot samenwerking alleen maar.”

Toch lijkt het geen eenvoudig idee om te verkopen binnen een vakbond.

Jurgen Masure: “Het is minder moeilijk dan het lijkt. Historisch gezien zijn ecologie en economie altijd met elkaar verbonden geweest, als twee zijden van dezelfde medaille. Vakbonden hebben in het samengaan van beide steeds een belangrijke voortrekkersrol gespeeld. Zo streden in de jaren '50 en '60 de mijnwerkerscollectieven in de VS al om betere werkomstandigheden en meer aandacht voor het milieu in hun sector. Ook in België heeft de vakbeweging steeds gezocht naar manieren waarop ze actief konden zijn op het vlak van het klimaat. De aandacht voor het klimaat is de voorbije 25 jaar zowel in de samenleving als in de vakbond enkel maar toegenomen. Ik denk dat onze vakbond er wel klaar voor is om daarin een rol op te nemen.”

Dirk Van de Poel: “Vroeger trok de vakbond misschien meer de kaart van de economie, en de milieubeweging die van de ecologie. Vandaag kennen we echter meer raakvlakken dan tegenstellingen. Het is niet omdat we meer zouden zorgen voor ons milieu, dat daarom de economie geschaad zou worden en jobs verloren zouden gaan. Integendeel, beide gaan hand in hand en bieden zelfs nieuwe mogelijkheden. Kijk naar de bouwsector: de nieuwe milieunormen hebben geen negatieve impact gehad op de tewerkstelling. Duurzaam bouwen is trouwens een nieuwe niche, die heel wat investeringen aantrekt en nieuwe jobs creëert.”

Jurgen Masure: “De vakbond is een belangrijke belangenbehartiger, maar we zijn ook een sociale beweging die een rol te spelen heeft. We zitten nu in een overgang naar een nieuwe economie. Het is de rol van de vakbond om te wegen op de overgang, want de omslag moet ook sociaal en rechtvaardig zijn. De werknemers en de gezinnen moeten beter worden van die nieuwe economie. Er mogen geen mensen

achterblijven – zeker niet de zwakkeren in de samenleving.”

Dirk Van de Poel: “Het klimaat is ook een thema dat jongeren beroert. Zij vormen de toekomst van onze samenleving en van onze vakbond. Jongeren verwachten van ons ook dat we initiatieven nemen, zodat we een planeet achterlaten waarin zij in de toekomst nog kunnen leven. Daarom richten we ‘Klimaatkameraad’ ook expliciet naar jongeren. We kunnen niet blind blijven voor hun vragen en wensen.”

“Willen bedrijven op termijn overleven, willen we onze jobs behouden, dan moeten we op een andere manier gaan produceren.”

Hoe rijmen jullie ‘Klimaatkameraad’ met nucleaire energie? Daar dreigen bij een uitstap toch vele jobs verloren te gaan?

Dirk Van de Poel: “Als je die relatie sec bekijkt, lijkt die heel gespannen. Mensen in de energiesector vrezen terecht voor hun job bij een overgang naar meer milieuvriendelijke of duurzame energie. Tenminste, zolang er geen Vlaams, federaal of Europees energieplan is. Want juist daaraan ontbreekt het. Er is geen energievisie op lange termijn, waardoor er ook geen alternatief bestaat voor hun job. Eens dat perspectief, dat plan bestaat, kan je deze mensen wel een nieuwe job beloven – in dezelfde sector, maar bijvoorbeeld bij een ander bedrijf dat zich met duurzame energie bezighoudt. Er is heel wat onderzoek gedaan naar het mogelijk tewerkstellingspotentieel in een nieuwe, meer ecologische, duurzame, circulaire economie. Ik begrijp hun bezorgdheid dus volledig, maar meen wel dat de omslag naar meer hernieuwbare energie op termijn onvermijdbaar is.”

Wat kunnen de openbare diensten doen om van ‘Klimaatkameraad’ een succes te maken?

Jurgen Masure: “Er zijn tal van mogelijkheden. Het sensibiliseren van jongeren op school, het vernieuwen en duurzamer maken van schoolgebouwen, milieuvriendelijke bussen en voertuigen voor de politie zijn maar enkele voorbeelden. Het ligt voor de hand dat degelijk, betaalbaar en milieuvriendelijk openbaar vervoer een middel bij uitstek is om grote groene winsten te boeken. In elk geval is het niet moeilijk om iets te bedenken dat in elke openbare sector een groot verschil kan maken. Iedereen kan zijn of haar steentje bijdragen.”

Hoe ziet de planning van de campagne eruit?

Dirk Van de Poel: “Het voorbije jaar was voor ons vooral opbouwend: het voorstellen van ‘Klimaatkameraad’ in de verschillende vakbondscentrales en –werkingen. Zo willen we een groep van ‘Klimaatkameraden’ verenigen die in 2017 zelf of samen met ons concrete acties kunnen opstarten. Voor 2018 hopen we ook beleidsmatig te kunnen wegen, onder meer door een sterkere klimaatvisie van het Vlaams ABVV op ons statutair congres te lanceren.”

Jurgen Masure: “We hopen trouwens dat onze praktische projecten niet beperkt blijven tot de werkvloer. De ‘Klimaatkameraden’ mogen ook in hun vrije tijd projecten opstarten om mensen te sensibiliseren rond het belang van een sociale, rechtvaardige en milieuvriendelijke economie. We nodigen iedereen uit om een bezoekje te brengen aan onze website voor ideeën, discussie of contact.”

Meer info: www.klimaatkameraad.be